

СТАНДАРД КВАЛИФИКАЦИЈЕ

- 1. Назив квалификације:** Техничар ваздушног саобраћаја за спасавање
- 2. Сектор - подручје рада:** Саобраћај
- 3. Ниво квалификације:** IV
- 4. Сврха квалификације:** Спасилачко-ватрогасно обезбеђивање аеродрома
- 5. Начин стицања квалификације:** Квалификација се стиче након успешно завршеног процеса средњег стручног образовања.
- 6. Трајање:** Програм средњег стручног образовања за стицање квалификације траје четири године.
- 7. Начин провере:** Достигнутост исхода програма средњег стручног образовања се проверава на матурском испиту који спроводи средња школа.
- 8. Заснованост квалификације:** Квалификација се заснива на опису рада, циљевима стручног образовања и исходима стручног образовања. Права, обавезе и дужности Техничара ваздушног саобраћаја за спасавање садржани су у документу ICAO ANNEX 14 и ICAO DOC. 9137 (AN 898) Part 1 и Закону о ваздушном саобраћају.

8.1. Опис рада

Дужности – стручне компетенције

- Поступање у ванредним ситуацијама
- Трагање и спасавање
- Превенција и заштита од пожара
- Гашење пожара
- Снабдевање ваздухоплова горивом
- Пријем ваздухопловног горива у складиште

Дужности - стручне компетенције	Задаци јединице компетенција
Поступање у ванредним ситуацијама	<ul style="list-style-type: none"> - Примена процедуре кретања по аеродромским површинама - Спровођење предвиђених мера у случају принудног слетања - Спровођење предвиђених мера у случају удеса ваздухоплова - Спровођење предвиђених мера у случају озбиљних незгода ваздухоплова - Спровођење предвиђених мера у случају пожара на ваздухоплову - Спровођење предвиђених мера у случају пожара на аеродромском објекту - Читање, попуњавање и разумевање документације и процедура на енглеском језику

Дужности - стручне компетенције	Задаци јединице компетенција
Потрага и спасавање	<ul style="list-style-type: none"> - Кретање на терену уз помоћ топографских карата - Трагање за ваздухопловом према упутствима руководиоца службе - Евакуисање путника и посаде ваздухоплова у опасности - Пружање прве помоћи унесрећенима - Одржавање опреме за спасавање према важећем стандарду - Читање, попуњавање и разумевање документације и процедура на енглеском језику
Превенција и заштита од пожара	<ul style="list-style-type: none"> - Примена мера превентивне заштите од пожара на основу ватрогасних прописа - Одржавање ватрогасне опреме према важећем стандарду - Читање, попуњавање и разумевање документације и процедура на енглеском језику
Гашење пожара	<ul style="list-style-type: none"> - Спровођење процедуре прилаза зони опасности - Спровођење процедуре прилаза ваздухоплову - Примена тактике гашења пожара на аеродрому - Руковање средствима за гашење пожара - Читање, попуњавање и разумевање документације и процедура на енглеском језику
Снабдевање ваздухоплова горивом	<ul style="list-style-type: none"> - Руковање опремом и уређајима за пуњење ваздухоплова горивом - Вршење надзора над помоћним пословима снабдевања ваздухоплова горивом - Вршење контроле квалитета горива на пристанишној платформи - Примена прописа и процедура код снабдевања ваздухоплова горивом - Читање, попуњавање и разумевање документације и процедура на енглеском језику
Пријем горива за ваздухоплове у складиште	<ul style="list-style-type: none"> - Пријем горива из рафинерије - Вршење контроле врсте и квалитета горива на пријему - Примена прописа и процедура приликом складиштења ваздухопловног горива - Читање, попуњавање и разумевање документације и процедура на енглеском језику

8.1.1 Екстремни услови под којима се обавља посао са стеченом квалификацијом:

- рад на екстремним температурама
- рад са опасним материјама.

8.1.2. Изложеност ризицима при обављању посла са стеченом квалификацијом:

- ризик од механичких повреда
- ризик од хемијских повреда
- ризик од излагања узроцима стреса.

8.2. Циљеви стручног образовања

Циљ стручног образовања за квалификацију ТЕХНИЧАР ВАЗДУШНОГ САОБРАЋАЈА ЗА СПАСАВАЊЕ је оспособљавање лица за спасилачко-ватрогасно обезбеђивање аеродрома.

Неопходност сталног прилагођавања променљивим захтевима тржишта рада, потребе континуираног образовања, стручног усавршавања, развој каријере, унапређивања запошљивости, усмерава да лица буду оспособљавана за:

- примену теоријских знања у практичном контексту;
- примену сигурносних и здравствених мера у процесу рада;
- примену мера заштите животне средине у процесу рада;
- тимски рад;
- употребу информатичке технологије у прикупљању, организовању и коришћењу информација у раду и свакодневном животу;
- преузимање одговорности за властито континуирано учење и напредовање у послу и каријери;
- препознавање пословних могућности у радној средини и ширем социјалном окружењу.

8.3 Исходи стручног образовања

Стручне компетенције	Знања	Вештине	Способности и ставови
По завршеном програму образовања, лице ће бити у стању да:			
поступа у ванредним ситуацијама	<ul style="list-style-type: none"> - одреди просторну надлежност спасилачко - ватрогасне службе на аеродрому - опише мрежу приступних путева у реону аеродрома - наведе границе хазардне, евакуационе и безбедносне зоне - објасни процедуру у случају принудног слетања	<ul style="list-style-type: none"> - одреди место несреће користећи кодирану карту аеродрома - предузима неопходне мере у случају принудног слетања - предузима неопходне мере у случају удеса - предузима неопходне мере у случају	<ul style="list-style-type: none"> - савесно, одговорно и уредно обавља поверене му послове - позитивно се односи према примени заштитних мера на радном месту

Стручне компетенције	Знања	Вештине	Способности и ставови
По завршеном програму образовања, лице ће бити у стању да:			
	<ul style="list-style-type: none"> - објасни процедуру у случају удеса - објасни процедуру у случају озбиљне незгоде - објасни процедуру у случају пожара на ваздухоплову - објасни процедуру у случају пожара на аеродромском објекту - наведе максимална времена одзива у случају ванредне ситуације 	<ul style="list-style-type: none"> озбиљне незгоде - предузима неопходне мере у случају пожара на ваздухоплову - предузима неопходне мере у случају пожара на аеродромском објекту - комуницира са службом контроле летења и осталим релевантним службама на аеродрому - комуницира са службама ван аеродрома у случају нужде - води техничку документацију на српском и енглеском језику 	<ul style="list-style-type: none"> - испољава љубазност, комуникативност, предузимљивост, ненаметљивост и флексибилност у односу према клијентима и сарадницима - испољава позитиван однос према значају функционалне и техничке исправности опреме и средстава за рад
врши потрагу и спасавање	<ul style="list-style-type: none"> - објасни поступке спасавања путника и посаде из ваздухоплова - опише техничке карактеристике опреме за спасавање - опише поступке приликом указивања помоћи унесрећенима - наведе службе ангазоване у операцијама трагања и спасавања - наведе минимум опреме за спасавање на основу ватрогасне категорије аеродрома 	<ul style="list-style-type: none"> - врши евакуацију лица - чита топографске карте - поступа према налогу руководиоца службе приликом трагања и спасавања - указује прву помоћ унесрећенима - координира рад са службама које учествују у операцији трагања и спасавања - одржава опрему за спасавање према важећем стандарду - води техничку документацију на српском и енглеском језику 	<ul style="list-style-type: none"> - ефикасно организује време - испољава позитиван однос према професионално - етичким нормама и вредностима - савесно прати важеће ватрогасне стандарде и прописе
врши превенцију и заштиту од пожара	<ul style="list-style-type: none"> - опише техничке карактеристике ватрогасне опреме - наведе противпожарне мере које се примењују на аеродрому - наведе операције високог ризика са становишта заштите од пожара на аеродрому - наведе карактеристике различитих класа опасних материја 	<ul style="list-style-type: none"> - препозна ознаке класа опасних материја - предузима неопходне мере у случају инцидента са опасним материјама - одржава ватрогасну опрему према важећем стандарду - води техничку документацију на српском и енглеском језику 	
гаси пожар	<ul style="list-style-type: none"> - опише процедуру прилаза зони опасности 	<ul style="list-style-type: none"> - одреди тактику прилаза месту пожара 	

Стручне компетенције	Знања	Вештине	Способности и ставови
По завршеном програму образовања, лице ће бити у стању да:			
	<ul style="list-style-type: none"> - опише процедуру прилаза ваздухоплову - наведе начине снабдевања водом на аеродрому - опише хидрантну мрежу на аеродрому - објасни тактику гашења пожара на аеродрому - опише карактеристике основних и допунских средстава за гашење пожара - наведе минимум опреме и средстава за гашење пожара на основу ватрогасне категорије аеродрома - наведе класе пожара 	<p>на основу конфигурације терена и временских услова</p> <ul style="list-style-type: none"> - врши избор средства за гашење пожара на основу класе пожара - правилно постави опрему за гашење пожара - користи апарате за гашење пожара - води техничку документацију на српском и енглеском језику 	
снабдева ваздухоплов горивом	<ul style="list-style-type: none"> - наведе опрему за снабдевање ваздухоплова горивом - наведе елементе цистерне за снабдевање ваздухоплова горивом - разликује делове горивног система ваздухоплова - наведе дужности сваког од учесника операције снабдевања ваздухоплова горивом на пристанишној платформи - објасни процедуру снабдевања ваздухоплова горивом - опише посебне безбедносне и противпожарне мере током снабдевања горивом - наведе документа која се користе за снабдевање ваздухоплова горивом - наведе правила кретања цистерне са горивом по аеродромским површинама 	<ul style="list-style-type: none"> - врши редовне безбедносне прегледе делова цистерне са горивом - рукује опремом за снабдевање ваздухоплова горивом - врши контролу квалитета горива на пристанишној платформи - користи апарате за гашење пожара - врши уземљење ваздухоплова и цистерне са горивом - координира поступке са представником авиокомпаније и особљем аеродрома на пристанишној платформи - рукује са документима која се користе за снабдевање ваздухоплова горивом - користи таблице за прерачунавање запреминских у тежинске јединице мере горива - води техничку документацију на српском и енглеском језику 	
врши пријем горива за ваздухоплове у	<ul style="list-style-type: none"> - наведе хемијски састав различитих врста нафте у зависности од порекла - опише прописане процедуре приликом 	<ul style="list-style-type: none"> - примењује прописана правила одржавања опреме - примењује мере личне заштите при 	

Стручне компетенције	Знања	Вештине	Способности и ставови
По завршеном програму образовања, лице ће бити у стању да:			
складиште	<p>пријема, претакања, складиштења и издавања горива</p> <ul style="list-style-type: none"> - опише прописане мере противпожарне заштите при манипулацији горивима и мазивима 	<p>манипулацији млазним горивима и мазивима</p> <ul style="list-style-type: none"> - придржава се прописаних процедура приликом складиштења горива - врши контролу квалитета горива на пријему у складиште - користи таблице за прерачунавање запреминских у тежинске јединице мере горива - чита рафинеријски сертификат о квалитету млазних горива и мазива - води техничку документацију на српском и енглеском језику. 	